

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Νίκος Σύκας

Χρύσης Παντελίδης

Κώστας Κώστα

Μιχάλης Γιακουμή

Γιαννάκης Γαβριήλ

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Μαΐου και στις 13 και 20 Ιουνίου 2023. Ειδικότερα, η πρώτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 10 Φεβρουαρίου 2022 από τον κ. Μιχάλη Γιακουμή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, η δεύτερη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 16 Ιουνίου 2022 από τον κ. Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, η τρίτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 30 Ιουνίου 2022 από τον κ. Μιχάλη Γιακουμή εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και η τέταρτη πρόταση νόμου κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Ιουλίου 2022 από τον κ. Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Συνασπισμού Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων (ΣΥΜΕΑ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ),

του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ).

Το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου παρευρέθησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Πανίκος Λεωνίδου και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Μάριος Μαυρίδης, Ζαχαρίας Κουλίας, Λίνος Παπαγιάννης και Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε οι εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ετησίως να εξαιρούνται από την υποχρέωση παράδοσης ετήσιας έκθεσης για καταχώριση στον Έφορο Εταιρειών και από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350).

Περαιτέρω, με την πιο πάνω πρόταση νόμου προβλέπεται ότι οποιαδήποτε εκκρεμούσα διαδικασία διαγραφής τέτοιας εταιρείας από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών λόγω μη συμμόρφωσής της με οποιαδήποτε από τις πιο πάνω υποχρεώσεις τερματίζεται και η εν λόγω εταιρεία απαλλάσσεται από τέτοια υποχρέωση, εφόσον καταβάλει χρηματική επιβάρυνση ύψους χιλίων διακοσίων ευρώ (€1.200).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την εν λόγω πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να αποκατασταθεί η αδικία την οποία υφίστανται οι πιο πάνω εταιρείες, οι οποίες, παρ' όλο που ασκούν δραστηριότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έχουν τις ίδιες ακριβώς υποχρεώσεις με εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες, και, σε

περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με τις εν λόγω υποχρεώσεις, υπόκεινται σε χρηματική επιβάρυνση ή σε διαγραφή τους από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να απαλειφθεί η υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350) από όλες τις εταιρείες και να αντικατασταθεί από μία δικαιότερη ρύθμιση, με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της πιο πάνω πρότασης νόμου σκοπείται η διάκριση των εγγεγραμμένων εταιρειών σε κατηγορίες, ώστε αυτές που εμπίπτουν στην κατηγορία των εταιρειών μικρού μεγέθους να έχουν υποχρέωση καταβολής ετήσιου τέλους ύψους εκατόν ευρώ (€100), ενώ αυτές που εμπίπτουν στην κατηγορία εταιρειών μεσαίου και μεγάλου μεγέθους να έχουν υποχρέωση καταβολής ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350).

Περαιτέρω, με την εν λόγω πρόταση νόμου, όπως αυτή αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, σκοπείται όπως όλες οι εταιρείες απαλλαγούν από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους για τα έτη 2021 και 2022, λόγω των δυσμενών επιπτώσεων στην οικονομία από την πανδημία του COVID-19 και από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Σκοπός της τρίτης πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να εξαιρούνται από την υποχρέωση παράδοσης ετήσιας έκθεσης για καταχώριση στον Έφορο Εταιρειών και από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350) οι εταιρείες οι οποίες:

1. δεν ασκούν οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα,
2. δεν έχουν προβεί σε οποιαδήποτε συναλλαγή από την ημερομηνία σύστασής τους,
3. δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο ΦΠΑ δυνάμει των διατάξεων του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου,

4. δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φορολογικό Μητρώο δυνάμει των διατάξεων του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου και
5. δεν διατηρούν οποιοδήποτε τραπεζικό λογαριασμό.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πιο πάνω πρόταση νόμου, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να αποκατασταθεί η αδικία που υφίστανται οι πιο πάνω εταιρείες, οι οποίες, παρ' όλο που είναι αδρανείς, έχουν τις ίδιες ακριβώς υποχρεώσεις με τις υπόλοιπες εταιρείες, οι οποίες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σκοπός της τέταρτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε οι καινοτόμες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως αυτές ορίζονται στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, να εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής των τελών και δικαιωμάτων που καθορίζονται σε κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου, καθώς και από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την εν λόγω πρόταση νόμου, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να παρασχεθούν κίνητρα για τη σύσταση καινοτόμων ΜΜΕ, καθώς και για σκοπούς βιωσιμότητάς τους, λόγω της σημαντικής αξίας και προσφοράς τους στην οικονομία.

Ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 2023, δήλωσε ότι δεν προκρίνεται η κατάργηση ή/και διαφοροποίηση του εν λόγω ετήσιου τέλους, καθότι αυτό θα επιφέρει μεγάλη απώλεια στα δημόσια έσοδα και θα επηρεάσει τον δημοσιονομικό σχεδιασμό. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο, στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης έχει ανατεθεί σε εξωτερικούς μελετητές η αξιολόγηση του φορολογικού συστήματος και ο καθορισμός των επιλογών για τον προσδιορισμό του

νέου φορολογικού πλαισίου, το οποίο θα βασίζεται στη διαφάνεια, την απλότητα και το χαμηλό φορολογικό βάρος.

Η Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, αφού δήλωσε ότι συμφωνεί με τη θέση του Υπουργού Οικονομικών, επισήμανε ότι κατά το έτος 2022 εισπράχθηκαν περίπου €41 εκατομ. από την καταβολή του ετήσιου τέλους, ενώ εκκρεμεί η είσπραξη περίπου €30 εκατομ. από προηγούμενα έτη.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας με γραπτό υπόμνημά της το οποίο απέστειλε στην επιτροπή επισήμανε ότι η άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής είναι τόσο από τη φύση της όσο και εκ του νόμου αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, καθότι η κυβέρνηση έχει την ευθύνη της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών με βάση τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο. Ειδικότερα, η εκτελεστική εξουσία έχει τη συνολική εικόνα των δημόσιων οικονομικών, ώστε με ασφάλεια και τεχνογνωσία να τηρεί τις πέντε κρίσιμες αρχές, αυτές της βιωσιμότητας, της συναίνεσης, της σταθερότητας, της συνέπειας και της διαφάνειας. Συνεπώς, σύμφωνα με την ίδια, οι προτάσεις νόμου επηρεάζουν τον δημοσιονομικό σχεδιασμό και παραβιάζουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, η οποία είναι διάχυτη στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά την πρώτη πρόταση νόμου, στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής εκφράστηκαν επίσης οι ακόλουθες θέσεις:

1. Η Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας δήλωσε ότι δεν είναι δυνατό να εντοπιστεί ο ακριβής αριθμός των μη κερδοσκοπικών εταιρειών, καθότι υπάρχουν μη κερδοσκοπικές εταιρείες οι οποίες περιλαμβάνουν τη λέξη «λίμιτεδ» στην επωνυμία τους και ο μη κερδοσκοπικός τους χαρακτήρας διαφαίνεται από τα συστατικά τους έγγραφα. Πρόσθετα, ανέφερε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του περί Εταιρειών Νόμου οι μη κερδοσκοπικές εταιρείες υπόκεινται σε

όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ότι οποιαδήποτε εξαίρεση δεν πρέπει να αντίκειται στο ενωσιακό δίκαιο, σύμφωνα με το οποίο, για λόγους διαφάνειας, κάθε εταιρεία έχει υποχρέωση να κοινοποιεί τους ετήσιους λογαριασμούς της.

2. Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας επισήμανε ότι για σκοπούς φόρου εισοδήματος τόσο οι κερδοσκοπικές όσο και οι μη κερδοσκοπικές εταιρείες έχουν υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης ετησίως ενώπιον του εν λόγω τμήματος.
3. Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ διαφώνησε με την πρόνοια της πρότασης νόμου σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση παράδοσης ετήσιας έκθεσης για καταχώριση στον Έφορο Εταιρειών και επισήμανε ότι για τις εν λόγω εταιρείες είναι ακόμη πιο αναγκαία η τήρηση της αρχής της διαφάνειας όσον αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς τους.
4. Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με τον εκπρόσωπο του ΣΕΛΚ όσον αφορά την πιο πάνω πρόνοια της πρότασης νόμου. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε όπως η έννοια της μη κερδοσκοπικής εταιρείας, με βάση τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 20 του περί Εταιρειών Νόμου.

Όσον αφορά τη δεύτερη και την τέταρτη πρόταση νόμου, η Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας επισήμανε ότι, σε περίπτωση ψήφισης των εν λόγω προτάσεων νόμου σε νόμους, το Τμήμα του Εφόρου Εταιρειών δεν θα μπορεί να διαπιστώνει κατά πόσο μία εταιρεία είναι μικρού, μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους ή κατά πόσο είναι καινοτόμος μικρή και μεσαία επιχείρηση και ως εκ τούτου είναι αναγκαία η υποβολή

ενώπιον του τμήματος εγγράφων με τα οποία να επιβεβαιώνεται το μέγεθος της εταιρείας ή κατά πόσο αυτή είναι καινοτόμος.

Αναφορικά με την τρίτη πρόταση νόμου, στο πλαίσιο της συζήτησης εκφράστηκαν οι ακόλουθες θέσεις:

1. Η Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας επισήμανε ότι οι αδρανείς εταιρείες δύνανται, με επιστολή τους προς τον Έφορο Εταιρειών, να αιτούνται τη διαγραφή τους και, συναφώς, εάν δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε οφειλές προς το Τμήμα Φορολογίας, ο Έφορος Εταιρειών τις διαγράφει από το μητρώο.
2. Η εκπρόσωπος του Τμήματος Φορολογίας δήλωσε ότι, σύμφωνα με τον περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμο, οι εταιρείες έχουν υποχρέωση να εγγράφονται στο φορολογικό μητρώο εντός περιόδου εξήντα ημερών από την ημερομηνία σύστασής τους. Περαιτέρω, ανέφερε ότι, σε περίπτωση που μία εταιρεία διαθέτει ακίνητη ιδιοκτησία, αυτή δεν θεωρείται αδρανής για σκοπούς φόρου εισοδήματος.

Η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της δεύτερης πρότασης νόμου, ώστε να διαγραφεί από το κείμενό της η πρόνοια σύμφωνα με την οποία απαλλάσσονται όλες οι εγγεγραμμένες εταιρείες από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους για τα έτη 2021 και 2022.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει τα κείμενα της πρώτης και της τρίτης πρότασης νόμου, ώστε να διαγραφεί από τα κείμενά τους η πρόνοια σύμφωνα με την οποία οι μη κερδοσκοπικές εταιρείες και οι αδρανείς εταιρείες, αντίστοιχα, απαλλάσσονται από τις διατάξεις των άρθρων 118 έως 122 του περί Εταιρειών Νόμου και ειδικότερα από την υποχρέωση παράδοσης ετήσιας έκθεσης για καταχώριση στον Έφορο Εταιρειών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των τεσσάρων προτάσεων νόμου όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.02.063.018-2022, 23.02.063.108-2022
23.02.063.116-2022, 23.02.063.121-2022

ΧΑ/ΠΧ'Ν/ΣΠ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)
2. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)
3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)
4. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου)